

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 4 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljave in dopisi. — Za Ljubljano in okolico je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemano stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četrtletno K 4.50, celoletno K 18.— za inozemstvo celoletno K 28.—. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četverostolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primeren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Kaj so naredili?

Poslanci vojvodine Kranjske so v četrtki v pozni večerni uri zapustili zbornico... deželni zbor je odgoden. In sedaj se javnost vprašuje: Kaj so zastopniki slovenskega ljudstva naredili v tem zasedanju, kaj so naredili sploh odkar so gospodarji dežele?

Poskusimo na ta splošna vprašanja tudi le v splošnih potezah odgovoriti. In sicer odkrito, mirno, stvarno.

Ako primerjamo sedanje gospodarje zbornice z vsemi prejšnjimi, se nam zdi, kakor da bi imeli za seboj dolgotrajno zimo brezdelja, pred seboj spomlad prekipevanje od novega dela. Delavni so klerikalci, to jim mora vsak tudi nasprotnik priznati. Ali tudi med trdim, vztrajnim delom storjenim le za sebične samokoristne namene, in med razumnim le zaradi sadov namenjenim splošni koristi storjenim delom je velika razlika. Mi ne vprašujemo veliko kaj kdo sadi in seje spomladi, nego zanimati nas more le vprašanje, kako bo seme vzkliko, kake sadowe bo rodilo sedanji in prihodnji generaciji. Tudi na političnem polju velja svetopisemski pregovor: Le po njih delih jih boste spoznali!

In če ta svetopisemski pregovor vporabimo za oceno po sedanji deželnozbornski večini doslej storjenega dela, vglejamo za seboj res obilico storjenega dela, mnogo zasejanega semena, toda malo takih sadov, ki bi bili res v splošno korist slovenskemu ljudstvu, v korist celi deželi. Predvsem pa zagledamo, da že itak z davčnim bremenom preobloženo deželo ravno ti sadovi zadnjega dela klerikalne večine pritiskajo k tlom nova bremena, ne veliko manj kot 20 milijonov. Deželni voz je preobložen za mnoga desetletja in nismo kar nič preveč črnogledi, in nismo med najslabšimi prorokov, če že danes trdimo, da čas ni več daleč, ko bo ta voz zavoženih deželnih financ običjal, ko se bo razsul, ko bo ravno tisto slovensko ljudstvo, ki zdaj blagodarja svoje zastopnike, na razvalinah svojega in deželnega gospodarskega poloma z glasnim krikom preklinalo nje, ki so ljudstvo in deželo spravili v gospodarsko propast. Gospodje od večine, nikar se ne udajajte upom, da morajo milijonska posojila donášati ljudstvu in deželi tudi primerne obresti. Ne trdimo sicer, da bo vse dosedanje delo zastoj, a pristanemo pa na trditvi, da vse lokalne koristi vkupaj računane, na tehnično položene splošnih koristi z ozirom na splošno breme niti toliko ne bodo spravile v ravnotežje, kakor če položimo na eno stran tehtnice 100 kg vt. a na drugo stran 1 kg. Če nam ne verjamete, počakajte, ko bodo začeli kmet, trgovec, obrtnik in delavec nositi v deželni zbornici tekem kratke dobe klerikalne nadvlade naložena bremena.

To bi bilo eno. Drugo vprašanje: kako so se ti deželnozbornski večinski delavci pri svojem dosednjem delu obnašali napram slovenski manjšini, je iz socijalno in kulturnega stališča še hujše graje vredno. Če je že Šukljejevo postopanje mnogokrat zaslužilo strogo kritiko prav nič ne zagrešimo proti resnici, da to in tako kakor dr. Šušteršič kot ob enem načelnik zbornične večine in deželni glavar postopa z manjšino, je javno nasilje po vzoru hrvaškega bana Cuvaja. Nedostojno, nadležno zaletavanje nje-

govih prištev n. pr. posl. Jarca in dr. Pegana je iz stališča civilizacije 20-stoletja preodurno, da bi se z njim na tem mestu dalje pečali. Taki nastopi, posebno od strani c. kr. profesorja, se sami od sebe obsojajo.

Ampak iz taktičnega političnega stališča moramo kot neodvisen list ravno to nasilno, nekulturno postopanje od strani večine napram manjšini odobravati. Še vsako nasilje je rodilo odpor, tudi to nasilje v deželni zbornici ga bo rodilo, oziroma ga že poraja. In za poslance, kakor sedaj zastopajo napredno slovensko ljudstvo, je potreba biča, da iz prevelike komodnosti vsaj nekateri na svojih mestih ne — zaspe. Upoštevamo sicer dejstvo, da je napram taki nasilni nekulturni nadvladi, kot je sedaj v kranjski zbornici, vsako delo od strani manjšine v sapo in trnje vžemo seme. Toda če bi napredni poslanci ravno radi tega samo na sebi žalostnega dejstva se potrudili do samozavesti in bi namesto v bufeju in hodnikih v zbornici začeli resno izvajati konsekvence odpora proti nasilju, če bi svojih treh ali štiri tovarišev, ki se vsaj včasih zglasijo k besedi, ne puščali samih govoriti, če bi vsak govornik komaj da je svoj govor končal ne tekkel takoj iz zbornice ne zmešni se za protimnenja večine; kratko rečeno če bi napredni poslanci v celem obsegu od prvega do zadnjega, ki celo zasedanje ne zine niti besedice, se zavedali svojih dolžnosti napram slovenskemu narodu, bi kranjska zbornica vkljub nasilju večine imela kmalo drugo lice. In tedaj bi napredni poslanci na vprašanje: Kaj ste naredili? lahko s ponosom odgovorili: Vse smo storili kar je bilo v naši moči sploh mogoče storiti. In če kljub temu slovenskemu narodu ne moremo pokazati vidnih sadov našega dela, ni to naša krivda. A rasli in vzklikli bi tekem časa iz nevidnih sadov tudi vidni uspehi: vzoren vglad vztrajnega težkega boja manjšine proti večini bi sedanji bojevniki napredne ideje postali tistim, ki pridejo za njimi.

Kaj so naredili? Počakajmo, sadov dosedanje setve in dela. Gotovo pa je že danes: ti klerikalni nasilni delavci so ravno s svojim prehitrim nasilnim delom za probuj slovenskega naroda mnogo več storili v dobi teh par let, kot napredni komodni gentlemeni celo dobro svoje nakdanje nadvlade.

Slovenska duša sploh je pač taka, da ji mora še-le globoko živo zadeti bič dvigniti glavo po konci. In ta bič za nas je brezobzirnost in nasilje sedanjih gospodarjev vojvodine Kranjske. Cim hujše bo škrkal po glavah naroda, tem preje se bo vzbudil. In tedaj bo slovenski narod na vprašanje: Kaj so naredili? Odgovoril: Vzbudili so nas in nam dali bič v roke — za nje!

Iz Voloske-Opatije.

Pogreb žrtve, zverine v človeški podobi. V sredo 21. t. m., popoldne ob 3. uri, vršil se je pogreb, na tako tragičen način umrlega Srba, Ninkovića. Kako je bil pokojni priljubljen v Opatiji in okolici, dokazuje najbolj njegov pogreb, katerega se je vdeležilo toliko ljudi, kakor do sedaj sploh še nobenega pogreba v Opatiji. Pogreba vdeležili so se tudi vsi Srbi nastanjeni v naši

Rivijeri in Srbi z bližnje „Reke“ s pevskim zborom, ki je pokojniku v zadnji pozdrav pel nekoliko žalostink tako krasno, da ga ni bilo človeka na pokopališču, kateremu se ne bi porosilo oko. Ko je bil pravoslavni mrtvaški obred končan stopil je na vzvišeni prostor eden izmed rojakov pokojnega in govoil nagrobni govor, ki se glasi v kratkem tako le: Tužni zbor! Mislim, da vam ni potreba razlagati zakaj smo se danes tu zbrali, ker tu pred nami leži ovenel cvet, naš brat „Slavko“, katerega je nenasitni „Krvolok“ v najlepšem cvetu mladosti, za njegova dobra dela, katera mu je storil, umoril. Dragi brat Slavko! Res nisem mogel nikdar pomisliti, niti sanjal nisem, da bodem ravno jaz tisti, ki se bode moral nad tvojo večno hišo, v imenu tu nastanjenih Srbov posloviti in ti izreči zadnji, z Bogom! Zakaj brat Slavko ne vidiš svoje mile sestre? Zakaj nam vsem brez razlike, ne rečeš vsaj še en z Bogom? Zakaj moraš ravno ti biti že druga žrtev našega sovražnika. Kaj ni dovolj, da smo na enak način morali zgubiti našega nepozabljenega rojaka in tovariša „Dušana“, in še tebe moramo zgubiti na isti način. Zakaj?! Gotovo samo za tvoje dobrote, katere si sopal okoli tega „Krvoloka“, ko je prišel nazaj iz Italije. Gotovo zato, da si ga rešil lakote in smrti. Spominjaš se brat Slavko, ko si ob priliki boleznistega Krvoloka, ki ti je vzel tvoje mlado življenje, tekkel z g. dr. Landrom na Vepriac, da rešiš življenje? Vem, vem, da se ti vsega tega spominjaš, ali ti si bil dobrega, odprtega in čistitega srca, bil si krvoloku prijatelj in dobitnik, pa kaj vidim? Ta nenasitni krvolok, kateremu si storil toliko dobrega, ti je, mesto da bi ti bil hvaležen, vzel tvoje mlado življenje. Tebe ni več med nami, vrl in dobri pokojnik, odličan Srbin in prijatelj naš. Zapuščas svojo milo sestro, zapuščas svoje prijatelje in znance, ali spomin na tebe in tvoje plemenito ime nam bode ostalo še nadalje v srcih. Slava ti! — Tu sem navedel v kratkem jedro govora, kateri dokazuje, da je vse, kar se piše in govori proti pokojnemu Ninkoviću gola laž. Pokojni bil je blaga, mirna in zelo dobra duša, ki je vsakemu rad pomagal; posebno je pa ljubil svoj narod in svojo sestro, kateri je ob grobu skoraj počilo srce. Vsaj ni čudno. Ljubila sta se med seboj, kakor pravi brat in sestra, a razdružil jih je z enim mahom nenasitni krvolok, kateremu ni bilo nikoli dovolj. Razdružila jih je za vedno roka morilca Tuppi-a, o katerem se je razširil ob pogrebu glas, da se je v zaporu obesil, kar pa ni resnično. Tuppi je Nemeč, ne Srb, kakor smo v prvem dopisu poročali, in Ninkovič je torej že druga žrtev srbske narodnosti v Opatiji, ki je poginila na tako tragičen način po nemški roki, samo s to razliko, da je tu igrala glavno vlogo nenasitna požrešnost, a v slučaju ubojstva Dušana Hadžića, na glavni cesti v Opatiji, pa nemška politična mržnja proti „Slovani“. Pri preiskavi trgovine po sodnijski komisiji, je bilo najdeno tudi pismo, datirano z lanskim letom, iz katerega vsebine je razvidno, da je Tuppi svoj del od Ninkovića sprejel, kar mu tudi v tem pismu potrjuje. Usodepolna kroglja zadela je žrtev od zadaj, ranila pljuča in srce in povzročila takojšnjo smrt. Krogelje niso našli v telesu pokojnega. Po mnenju zdravnika jo je pokojnik gotovo s krvjo

vred izbruhnil skozi usta med prenašanjem v mrtvašnico.

Slovenskemu izobraževalnemu in podpor-nemu društvu v Opatiji darovala je vrla kam-niška narodnjakinja, gospodična Rezi Karol-nikova, cel zaboj slovenskih knjig, za kar se ji je imenovano društvo najpriskrčnej-e pismeno zahvalilo. Ne bojmo se dokler bode naš „krasni spol“ vedel ceniti cilje našega napredka željnega naroda. Da bi našla vrla gospodična Karolnikova mnogo posnemoval-cev. Živila!!!

Slovensko izobr. in podporno društvo v Opatiji. Z vsakim dnevom raste število član-ov in članic in že se bliža številu 200. Knjižnica funkcionira izvrstno, ker se sega po kajgah zelo pridno in veselje je gledati člane in članice, ki kar trunoma prihajajo vsak dan po knjige, prinašajo že prebrane in jemljejo nove. Nad društvenimi prostori nabita je velika in lepa tabla, ki naznanja tujemu svetu z velikimi črkami, da se v teh prostorih nahaja Slov. izobr. in podporno društvo za politični okraj Volosko-Opa-tijski. Mnogo je pa še „Slovencev“ v Vo-loski-Opatiji, ki se še niso včlanili; prepri-čani smo pa, da bodejo storili to vsi in s tem pomnožili število 200 na 600 in še več.

Čudni narodnjaki. Kakor povsodi po ši-rokem Slovanskem svetu, tako žive tudi v Voloski-Opatiji ljudje, ki se kaj radi tolčejo na prsa in vpijejo: mi smo narodnjaki, mi smo tisti, ki bodemo rešili domovino iz sovražnikovih krempljev. Če pa človek malo bolj opazuje njih narodno delo, se mu pa od razočaranja počne kar bliskati pred očmi. Govori se na shodih, na prijateljskih sestankih in sploh ob vsaki priložnosti, bodimo dosledni in zavedajmo se svojih dolžnosti. Ko pa te „korenine“ enkrat pridejo od takih sestankov in ko imajo malo prostega časa, jih pa že vidiš lepo zložno sedeti v kavarni „Lokey“ pri skodelici „dobre“ črne kave z velikanskim časopisom v rokah, drugi pa zopet nimajo časa iti na zabavo, ki se pri-rejajo v korist kake hrvaško-slovenske na-rodne stvari, ker mora o iti na zabavo, ki se prireja v korist „Schulvereina“. Kje je tu narodni ponos? Kje je tu tista dosled-nost, o kateri se včasih tako rjove, da se kar stene tresejo. Mi ne zamerimo našim odpadnikom, ker oni tako ali tako niso več naši in niti ne računamo na nje. Mi ne za-merimo n. pr. hčeri bivšega Slovenca G., da predstavlja v prid „Schulvereina“ mater „Germanio“ ali na mestu ni, da naša inte-ligenca obiskuje take zabave in s tem di-rektno brusi sovražno orožje, s katerim se nas hoče uničiti. Malo več zavednosti in narodnega ponosa pa bodemo gotovo enkrat gospodarji v svoji hiši, a drugače bodemo ostali hlapeci, sužnji moloha, kateremu se vendar ne smemo sami rivati v žrelo.

DNEVNE VESTI.

„Ples otrok“ v Trstu. Nismo nastopili proti tej prireditvi pravčasno četudi nikakor ni bila simpatična ali danes nam je žal, da smo bili toliko obzirni. V „Zarji“ obsoja to prireditvev prav ostro učitelj G. in ker se z njegovimi izvajanjmi strinjamo popolnoma tudi mi, jih v glavnem priobčujemo tudi mi. —

LISTEK.

Nostradamus.

DEVETO POGLAVJE.

Razbojniki.

II.

Lagarde in Montgomery.

Nostradamus se je nehal brigati za Mir-to; obrnil se je proti Royalu.

„Kdo ste? je zahropel mladi mož z ne-ukrotljivim strahom.

„Ali vam nisem povedal?“ je dejal ma-gijec. „Tisti sem, ki ve ime vaše matere.“

„Moje matere!“ je zajecjal Royal in si obrisal čelo z roko.

„In ime vašega očeta,“ je dodal Nostra-damus.

Zdaj je Royal povzdignil oči do njega in zapazil, da mu je obraz kakor napojen z žolčem. A že je stopil Nostradamus v ka-binet. Royal je planil za njim, prigovarjaje zmeden:

„Povejte, povejte!“

„Molčite!“ je odgovoril Nostradamus. „Ka-

dar bo potrebno, takrat boste že izvedeli vse, kar sem vam obljubil povedati! In, to vedite,“ je dodal z glasom, ki je pretresel mladega moža do mozga, „jaz držim, kar obljubim! A zdaj glejva in poslušajva, ker sva prišla, da vidiva in slišiva!“

Beaurevers si sicer ni mogel razložiti občutkov, ki so ga razburjali, toda zaslutil je nenadoma da bo to, kar bo zdaj videl in slišal, v tesni zvezi z Nostradamovo ob-ljubo. Z jezno roko je odprl široko zamre-ženo okno, in dvorana se je pokazala nje-govim očem. Široka miza, pokrita s č-pi-njami; prevrnjene steklenice; vse polno ža-rečih obrazov s krutimi potezimi; vlačuge z odpetimi prsi in razpletenimi lasmi ki so sedele moškim na kolenih in jih objemale okrog vratu; nekatere so se valjale celo na robu miz, druge so tekale po izbi; mlas-kanje glasnih poljubov; grohot, klici in gla-sovi divje ljubezni; bila je slika zares prav-ljičnega razvrata. In v kotu je stal krotilec in gledal nepremično na to divjanje.

Čakal je, da pokvarijo ugrizi poljubov, vinski dim, pohota in vse to velikansko raz-burjenje duhove njegovih ljudi popolnoma in jih pripravijo do tega, da bodo mogli poslušati brez dvoma besede, ki bi jih uni-

čile z grozo svojega pomena, ako bi jih slišali izven te razuzdane pijanosti. Ta mož je zdajci spustil plašč, ki mu je zakrival obraz.

Nostradamus se je nasmehnil in rekel Beaureversu na uho:

„Baron de Lagarde, poveljnik štafirjev njenega veličanstva kraljice francoske!“

Ta hip se je ozrl Lagarde z dolgim pogledom po svojem železnem škadronu.

„Kurbe ven!“ je ukazal.

Glas mu je zažvižgal kakor krotilec koro-bač. Nečistnice so izginile v naglem begu skozi vrata; dvanaštorica pa je vstala, za-penja se si usnate jopiče in zatezaje pasove z rapirji. Zavladalo jo molčanje. Lagarde je stopil k mizi in položil na njo svojo pest v usnjati rokavici. Zarenčal je:

„Psi! Ali se tako pripravljate na službo njenega veličanstva kraljice? Rekel sem vam, da vam imam sporočiti povelje? Vlačugarji! Pijanci! Pagani! vi prokleti! Spravite se od-tod! Odpušteni ste, kraljica vas ne mara več! Za njeno službo je treba mož! Nazaj, psi! Poberite se!“

Dvanaštorica je planila pokoncu z vse-mi znaki divjega obupa; par jih je padlo na kolena, drugi so butali z glavo ob zid, ne-

kateri so vlekli celo bodala. Dvanaest grl je tulilo kakor z enim glasom:

„Kri kristusova! — Prokleta bodi vlačuga, ki me je rodila! — To bodalo si zasadam v grlo! — V vodo skocim, z mostu Notra-Dame! — Zdaj nam ne preostaja drugega kakor poginiti! — Proklet naj bo razbojnik, ki me je zapodil!“

„No, no, le bolj pomalem!“ se je ogla-sil Lagarde. „Vaš obup me navdaja s so-čutjem. Nehajte, pravim! Ne govorimo več o tem!“

„Ura! Ura! — V pekel za kraljico! — Zadojno kapljo krvi žrtvujem zanjo! — Ži-vela kraljica! Živila! . . .“

Lagarde je počakal, da se je polegel ta vihar veselja. Na njegovo znamenje so se vrnili na svoja mesta ter poslušali otrpli in okameneli kraljičino povelje:

„Jutri se popiva ravnotako. Pojutrišnjim takisto! In tudi naslednji dan!“

Nosnice so se jim razširile. Divje so buljili z očmi. Vedeli so, kaj to pomeni!

„Naslednji dan zopet!“ je nadaljeval Lagarde. „Treba je samo, da nekdo izgi-ne . . . nekdo, ki je kraljici na poti!“

Okrog mize, kakor da bi zahronel grom; nato je sledilo globoko molčanje, kakršno

Učitelj G. pravi: Zagovor in opravičevanje, da se s tem otroci privadijo uglajenega vedenja je piškav, ker tega bi se lahko naučili z raznimi otroškimi igrami in nastopi. Tudi na trditve, da otroci morajo imeti svoje veselje, pristojam, a tega bi se lahko navzili drugače. Namesto, da so dva meseca zahajali k plesnim vajam v malo zadušilo sobo, učili bi se lahko v velikih, zračnih šolskih sobah ter priradili po dveh mesecih sicer ne otroške maskerade, pač pa kako, vse dosedanje prireditve nadkriljujočo veselico. Poleg tega imajo otroci priliko, da se privadijo „uglajenemu vedenju“ tudi v sokolskih telovadnicah, ki z veseljem sprejemajo v svoje prostore posebno šolski naraščaj; in ono učiteljstvo, ki je tako skrbno nadzorovalo plesne vaje in ples tam, bi si prislužilo veliko večjega priznanja, ako bi agitiralo in delovalo na to, da bi šolska mladina bolje posečala telovadbo. Dejstvo, da je plesalo par sto otrok, a k telovadbi je vpisanih le 40 dečkov in deklic, je dovolj žalosten dokaz o naših nezdravih razmerah. Kaj moramo res opičje posnemati vsako budalost?! Posebno neprijetno me je dirnila v poročilu „Edinosti“ opomba: ... in prepričani smo, da bo ta prireditev ostala stalna na sporedu naših predpustnih zabav. Jaz pa, in menim, da govorim v imenu velikanske večine svojih rojakov, rečem, da bomo delovali z vsemi dovoljenimi sredstvi, da je bil to prvi in zadnji ples otrok! Čisto prav, treba je nastopiti proti takemu zlorabljanju otrok — v zabavo starejših in ako se bo res hotelo še nadalje prirediti take „plesne otrok“, ne bomo poznali niti mi nobenih ozirov več.

Podkartel ljubljanskih trgovcev. Kranjska zbornica je v svoji zaključni seji zaključila tudi senzacijo zadnjih dni: sladkorni podkartel ljubljanskih trgovcev. Sedanja draginja sladkorja ki zadeno najbolj v živo srednje in delavske sloje, je tako resna točka, da bi bila pač zaslužila resneje razprave v zbornici. Resno se pa nam n. pr. ne zdi, da se naši poslanci šele tedaj pečajo s predmeti draginje, če so v to izvani po klerikalcih. Klerikalci, to je znano, so prišli v celi slovenski javnosti v tak diskredit, da jim nihče ne zaupa, tudi tedaj ne, če se bavijo s tako resnimi vprašanji, kot je ravno sladkorni kartel in vsled tega nastala draginja sladkorja. Zlasti pa je v tem oziru tudi v svoji lastni stranki diskreditiran tisti dr. Pegan, ki s svojimi kričavimi napadi zdaj na ta zdaj na ono stan svojo lastno stranko spravlja v zadrego. In k nesreči se je taisti dr. Pegan prvi bavil tudi s tem podkartelom ljubljanskih trgovcev. Mi smo že v zadnji tozadevni notici izrekli nezaupanja v dr. Peganovo razkritje. Ost tega razkritja je bila preveč namenoma naperjena proti le enem lokalnemu delu povzročiteljev draginje, da bi se moglo od klerikalne večine pričakovati tistega blagega namena, kot ga boj proti izkoriščanju zahteva. Dr. Pegan teme zlu ni šel do izvira, nego ga je politične strankarsko tendenciozno naslikal še le pri skrajnih izlivkih, to je pri ljubljanskih veletrgovcih. Iz tega stališča je imel dr. Triller prav, da je ost zaobrnil na pravi naslov, žalostno izpričevalo pa so si dali napredni poslanci, da so se dali po dr. Peganovih razkritjih presenetiti, to je, da njim ni bilo prav nič znano, da in kako ljudstvo trpi vsled kartelnega izkoriščevanja. Še le dr. Krek je slavni gospodi na desni in na levi povedal resnico: **dokler bo osrednja vlada sama podpirala osrednji kartel, je vsako vpitje proti podkartelom brezvspešno.** Prav pa je, da je prišla ta točka v deželni zbornici v razpravo, napačen je bil le vir, od koder je prišla, in cilj, na katerega je cikalo dr. Peganovo razkritje.

Kaj so naredili? Pod tem naslovom pričujemo na uvodnem mestu v splošnih potezah sliko delovanja Kranjskega deželnega zbora. Smo kar odkrito povedali, kar smo mislili in kar misli z nami vred vsakdo, ki pozna razmere v deželni zbornici in v kranj-

ski politiki. S to prvo sliko pa še nismo gotovi. Le v korist napredni ideji in slovenskemu narodu prvo sliko z isto brezobzirno odkritostjo ob priliki nadaljujemo. Ne želja po vzbujanju senzacij, še manj pa namen z odkrito besedo napredni stranki na Kranjskem hoteti škodovati, nam je dal povod, da se o tej točki mirno in stvarno razgovorimo. Povod temu je bila že zdavno občuteča potreba in pa zlasti dogodki zadnjih časov v nekaterih delih Kranjske v zvezi z nekaterimi prizori v zadnjem zasedanju deželne zbornice. Mi nimamo od poslanca Višnikarja prav nič, toda če ga vidimo pred očmi v prečinski burni debati od svojih tovarišev skoro popolnoma osamljenega, se nam ta častljiv osiveli gospod v srcu smili. In takih prizorov ne želimo več videti v deželni zbornici! Naša prihodnja slika se peča s klerikalnim delom zakonskih načrtov i. t. d. Za danes le opozarjamo na današnji sestavek in smo pripravljani vsako morebiti napačno potezo v tej sliki na podlagi stvarnih protidokazov primerno popraviti.

Maščevanje terorizma. — Kje je narodni ponos? Prejeli smo: Bilo je minolega meseca novembra, ko sta prihrumela v Trst dva klerikalna majorja in ponujala prodajalcem svoje žegnano mleko. Povabila sta v svoje prostore mnogo kupčevalcev in jim tam ponudila pod nos neko že sestavljeno pogodbo, v kateri je bila določena cena mleku po 32 h. liter, ter zapretila: ali plačajte po tej ceni, ali pa morate zapreti vašo mlekarno, ker bo vsa mleka prihajajoče v Trst v naši posesti in bomo gospodarili z mlekom v Trstu mi. Ti klerikalni tepci ne vedo da, kar se mlekarstva trga v Trstu tiče, nimajo niti pojma o vsem tem; vsak tržaški otrok že ve, da prihaja v Trst velika množina mleka iz Istre, Krasa, Goriškega i. t. d. in da cene istemu, posebno v poletnem času padejo na trgu celo na 20 h. in tudi na 16 h. liter. Kakó ga bo plačeval potem prodajalec v svoji mlekarni, ko mora vzdrževati še družino, plačevati najemnino i. t. d. ako ga klerikalna „Mlekarska zveza“ usiljuje po 32 h. liter? Sedaj, kakor se razvidi iz spodaj priobčene okrožnice, so naposled tudi oni gospodje prišli do prepričanja, da takó ne sme naprej ter so razposlali raznim mlekarjem okrožnice v pravem slov. duhu t. j. v nemškem in italijanskem jeziku. V italijanskemu pa tako, da dotičnemu, ki pozna dobro italijanski jezik, svetujemo, naj se prime za mizo da ne pade slučajno v znak. Evo okrožnico italijansko v njenem pravem originalu: „P. T. Ci permettiamo di recare a vostra conoscenza, che abbiamo la n./g-a due anni con-sista latteria in via della Geppa No. 6 così allargato, che siamo nel agradevole grado, di dare il latte della migliore qualità in stato fresco e ai prezzi ridottissimi e ciò nel termine o anche per la pronta spedizione fino alla chiamata eventualmente siamo pronti accoppiare anche le altri condizioni, se comperete per tutto il vostro bisogno da noi. Alla puntuale spedizione de la merce senza biasimo, potrete contare sempre e preghiamo di voler spedirci le vostre grate notizie alla Carlolina qui unita, dopo di che uno dei nostri ufficiali parlera con voi“.

Profesor dr. Rožman v Novem mestu je po došlih nam poročilih res „vrgel“ približno 50 dijakov na novomeški gimnaziji. Rožmana opisujejo splošno kot navadnega „pifača“. Pri njem najdejo milost le tisti dijaki, ki se nekaj predmeta z glave nauče in ga hitro predrajo ne da bi imeli količkaj pojma o vsebini sami. Zgodil se je slučaj, da je eden najboljših matematikov, ki je pri Rožmanovem predniku vedno dobival prve rede, pri Rožmanu padel, ker svojega znanja ni izregal, kot lesena reglja če se jo navije. Taki profesorji spadajo k večjem še v muzej za arhiv za časa Marije Terezije, ko je bila ta gimnazija ustanovljena. Ali pa se naj jim da v pouk lesene „soldatke“, te lahko mečejo kakor hočejo.

„Više!“ je rekel baron de Lagarde zamolklo.

„Maršal de Saint-Andre, veliki ljubljenec kraljev! ...“

„Više!“

Spogledali so se preplašeno. Še tegobnejše molčanje je vladalo par minnt. Naposled se je osmelil nekdo čisto na tih: „Potem je konetabel de Montmorency! ...“

„Više!“ je ponovil Lagarde z izdavljenim glasom.

Dih groze je zavejal po sobi... Toda eden izmed dvanajstorce je zamrmral: „Torej kak princ!... Vojvoda Giuse!...“

„Više!“ je ponovil Lagarde, ki je obenem sedel in zagrebel nohte v mizo.

V tem hipu je viselo na niti vse, njegovi uspehi in njegovo življenje... Ko je on sedel, je planila dvanajstorca preplašena pokoncu. Zazdelo se je, kakor da je stopila smrt v to izbo. Pogledali so drug drugoga in videli, da so razumeli! ...

Lagarde jih je opazoval... Videl je, da ni potrebno, povedati jim z imenom, kdo je napoti kraljici... koga je treba ubiti! Razumel je, da tudi brez tega doni njegovo ime v vseh teh glavah silneje od groma.

Gruberjev prekop ob Ljubljani bo vendar še to spomlad gotov. Ob sedanjem ugodnem vremenu so začeli delati zadnji del obrežja pred zatvornicami. — Pri sedanjem delu je zaposlenih nekaj več delavcev. Ako podjetje hoče, da končnega dela pred zatvornicami ne bode oviralo spomladno deževje, se bode moralo potruditi, da še z večjim številom delavcev izrazi izredno ugodno sedanje vreme. Drugi mesec bo tudi težje dobiti delavcev, ker bo večina romala k zgradbi kelokranjske železnice.

Od g. intendanta tržaškega slovenskega gledališča smo prejeli: Slavno uredništvo! Neki gospod igralec trž. slov. gledališča je v predčerašnji številki Vašega cenjenega lista dementiral resničnost neke njegove izjave, podane v „Edinosti“. Za isto izjavo prevzemam jaz popolno odgovornost. Drugega nimam dostaviti, nego da spada afera v okvir notranje discipline. Z zahvalo za obelodanjenje teh vrstic beležim z odličnim spoštovanjem Rاجر H., intendanta.

Tržaško gledališče. Popolne ob 4. se ponovi zadnjič Audranova opereta „Punčka“. Zvečer ob 8. uri bo repriza slavne Rovetove igre „Papà Ekselencia“.

Novo delavsko konsumno društvo „Trst“ pri sv. Jakobu ul. sv. Marka št. 19. naznanja vsem prijateljem dobre vinske kapljice, da priredi danes v nedeljo popoldan koncert z godbo in peljem v svoji na novo odprti gostilni ul. sv. Marka št. 19. od 5. do 12. ure po noči. Pri koncertu bo svirala „Prva trž. narodna godba N. D. O.“ vsakovrstne koncertne komade pod osebnim vodstvom društvenega kapelnika gosp. Ferda Majcena. — Vstop prost. Navadne cene! Na obilno vdeležbo vabi O d b o r.

Na naslov c. kr. deželnosodnega predsedstva v Ljubljani. Dne 26. t. m. se prično porotne razprave pri c. kr. deželnem kot porotnem sodišču. Kar smo že v prejšnjih časih kritizirali, preobrazimo to pot v dostojno vljudno prošnjo. Gospodu deželnosodnemu predsedniku mora biti znano, da je porotna dvorana v oddelku za poslušalce jako omejena. Pri količkaj zanimivi razpravi, posebno sedaj ko imajo ljudje bolj čas, je ves dotični prostor tako poln z občinstvom, da se zasedajo tudi prostori v klopi, ki je določena za poročevalce listov. Vsled slabe akustike v dvorani so poročevalci tudi sicer moteni od poslušalcev v sosednji klopi. Okrožno sodišče v Novem mestu, kjer so poročevalci bolj redka prikazen, je v kljub temu v porotni dvorani zanje tako izborna preskrbelo, da bi bilo prav iz srca želeli, če bi Ljubljana kot stolno mesto dežele vsaj predaleč ne zaostalo za Novim mestom. Tej želji v tem kratkem času najbrže ni mogoče ugoditi, tudi če se na merodajnem mestu sploh kaže dobra volja zato. Ampak vsaj nekaj pa bi se prav lahko ukrenilo že sedaj. In sicer, da se žurnalstov to pot ne sili se priverjati med občinstvom pri navadnem uhodu in da se jim dovoli uporabljati dohod in izhod, kakor je bilo to ves čas pod prejšnjim g. deželnosodnim predsednikom dovoljeno. Ker se povsod skuša olajšati posel poročevalcev, ne pa jim ga otežkoti, upamo, da tudi gospod predsednik c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani v tem oziru ne bo delal izjem.

Uredništvo.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Fr. Cvetko, nadučitelj, v Vučji vasi, je poslal 13 K 78 v, ki sta jih nabrala na Žitkovi gostilji v Bučevcih dne 15. febr. družica Lojzka Kosijeva in g. Jos. Bežan, ki je zdražil „bosman“ za 6 K 68 v. Na veselici „Bralnega društva“ pri Sv. Antonu v Slov. goricah je vrglo skupilo šaljive pošte veselega omizja antoških „purgarov“ — prelekov 10 K. Pri odhodnici g. Rebolja nabralo se je v Ajdovčini 21 K 10 v, vsoto je poslal g. pravdnik Ivo Lalik. Gdč M. R. je nabrala pri občnem zboru „Bralnega društva“ v Mengšu 5 K 22 v. Nabiralnik v gostilni pri „Fajmoštru“ je imel koncem predpusta in začetkom posta dobro srečo. Nabrala se je 14 K 40 v, dodal je g. Fajmošter 5 K 60 v, da se je našelo 20 K. Ga. Vučnikova je nabrala v veseli družbi v Lukežičevi gostilni v Šiški 15 K 30 v. G. Mijo Hafner je nabral na maškaradi v Kostanjevi 20 K 2 v t. l. pri veselih in radodarnih gostih 5 K 30 v. Hvala srčna!

Zločin. Dne 19. t. m. so potegnili pri Jerneju Guzeju stanujočo Zofijo Logar mrtvo iz studenca. Logar je živel s svojim možem vedno v najlepši slogi. — S pridnostjo sta si pridobila kmalu malo a lepo posestvo. Toda odkar se je hčerka Karolina poročila s šeststniškim sinom Jernejem Guzejem ni bilo več miru, ker je hotel biti Guzej, ker je prinesel k hiši komaj 200 K, biti na posestvu sam gospodar. Dne 13. decembra t. l. je nestla Karolina Guzej svojim starišem zajutrek v sobo Logar ni hotel piti ter je dal zajutrek svoji soprogi, kateri je kmalu po zavžitju postalo silno slabo in je kmalu umrla. Guzej je truplo Logarjeve nato vrgel v vodnjak kjer so ga sedaj našli.

Razuzdanec prijat. Orožniki so v Manteru na Stajerskem aretirali 26 letnega drvarja Simona Kaufmanna, ki je napadel neko šolarico in jo posilil. — Izročili so ga sodišču.

Ponarejene krone krožijo na Spodnještajerskem posebno v okrajih Rogatec in Šmarje pri Jelšah. Te krone so baje ponaredili dunajski ponarejevalci denarji, ki se sedaj že nahajajo v zaporu.

Z lovsko puško ranjen. Med posestnikom Mihaelom Gobcem in Janezom Kostrencem v Sremljah je vladalo že dalje časa hudo nasprotstvo. — Dne 16. t. m. se je vtihotopil Gobec z lovsko puško v stanovanje Kostrenca in na Kostrenca, ki je ležal v postelji ustrelil. — Kroglja ga je k sreči samo oprasnila po obrazu in na vratu. Napadalca so že aretirali, a taji trdovratno svoje dejanje.

Samomor. 60 letna soproga nadsprevednika, Liza Spittan, je dne 21. t. m. zginila iz stanovanja in se ni več vrnila. Sedaj so jo potegnili v Zgor. Dupleku mrtvo iz Drave. Spittan je bila bolehnna in je najbrže v trenutnem blaznem napadu skočila v Dravo, kjer je tudi našla smrt v valovih.

Ljubljanska kreditna banka. Ker se redni občni zbor banke vrši dne 5. marca t. l. opozarjamo interese, ki se nameravajo udeležiti tega občnega zbora, da je treba najpoznaje do inkl. 26. t. m. deponirati delnice s kuponom za leto 1911. pri centralni blagajni banke v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 2., kjer se jim izročijo tozadevne legitimacije.

Elektroradiograf „Ideal“ v Ljubljani. Danes in jutri sledeči spored: Razstrelitev cementne skale. (Zanimiv naravni posnetek.) Hčerka kapitana. (Amerikanska drama. — Samo zvečer.) Nauke kot jahalni učitelj. (Velekomično.) Ko odpade listje. (Krasna kolorirana drama. Samo zvečer.) Mirko in zaljubljeni plevce. (Velekomično, igra 6 letni Mirko.) Prerija v plamenu. (Krasna ameriška drama.) Klepetulja. (Amerikanska veseloigra, velekomično.) V torek: „Indijanska kri“ in „Zakonski možje“ krasna veseloigra.

Danes vsi na shod v Moste!

V nedeljo popoldne ob štirih se vrši pri Miškotu na Selu

JAVEN LJUDSKI SHOD.

Na dnevnem redu je: 1) Gerentstvo v Mostah. 2) Splošen političen položaj. Govore gg. državni poslanec dr. Vlad. Ravnihar, deželni poslanec E. G. Angl in Adolf Ribnikar iz Ljubljane.

Pridite vsi na shod!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 24. febr. Cesar Viljem II. pride sem v polovici marca, ter ostane na Dunaju en dan, od tu gre v Pulj, kjer se sestane s prestolonaslednikom Fran Ferdinandom, ki prihaja z Brionskih otokov; na Brionskih otokih se cesar Viljem ukrcna na svojo jahto „Hohenzollern“. Mogoče, toda gotovo še ni, da se sestane tudi nemški cesar in italijanski kralj Viktor Emanuel III.

Dunaj, 24. febr. Ministrstvo je pozvalo list „Zeit“ naj ovrže svoje poročilo, glasom katerega bi bili avstrijski vojakji okupirali Metalko v Sandžak Novem Pazaru.

Dunaj, 24. febr. Časopisje poroča, da bo baron Burian imenovan poslanikom v Carigradu, ker sedanji poslanik Pallavicini ni posebno zadovoljen s svojim mestom.

Dunaj, 24. febr. Iz Gradca se poroča, da sta se tekem 24 ur usmrtila dva huzarja, da se izogneta vednim šikanam.

Budapešta, 24. febr. V današnji seji ogrske državne zbornice je bil sklenjen mir med vladno stranko in Koštovci.

Praga, 24. febr. „Samostatnost“ poroča da so državni poslanci češke statopravne in narodnosocialne stranke sklenili zahtevati v seji Češkega kluba, naj se v parlamentu začne z obstrukcijo, ker Nemci obstruirajo v češkem deželnem zboru. Trenotek bi bil jako ugoden. Ako bi Češki klub na to njihovo zahtevo ne pristal, bi poslanci teh dveh strank izstopili iz kluba.

Pariz, 24. febr. Na poziv „Matin-a“ se bodo vršile po vsej Franciji velike avijatiške prireditve, da se narod navduši za podporan e vojaškega zrakoplovnega fonda.

Petrograd, 24. febr. Pri debati o ustanovitvi Helmske gubernije so opozicijalni poslanci ruske dume pri vsaki najmanjši točki zahtevali stvarne popravke, a so bili vedno odbiti. 12 § obsegajoči zakon je bil sprejet tako kakor ga je predlagala vladna komisija. S tem je, po trditvi Poljakov, četrto deljenje Poljske, dovršen čin.

London, 24. febr. V premogokopni krizi ni opaziti nikake spremembe. Včerašnja

nastopa za udarci strele. Royal de Beanrevers je čuti v svoji duši polno groznih slutenj.

„Poslušajte! Poslušajte!“ mu je šepetal Nostradamus, sklanjaje se čezenj kakor duh usode.

„Povedati vam moram, da bo nevarno,“ je povzel Lagarde s svojim suhim in rezkim glasom.

Spogledali so se. Nikdar prej jim ni bil govoril takih besed. Njegova navada je bila reči: „Ubijte tega, ubijte enega!“ nič več. Koga jim je bilo potemtakem zdaj ubiti? Slutili so, da bo nekaj nenavadnega. Eden izmed njih je vprašal ob splošnem molčanju: „Kdo je?“

Lagarde je molčal. Videli so, da je prebledel. In v njih je nastala gotovost, da bo zahtevaj nekaj, česar sploh ne morejo izmeriti z mislijo.

„Oho,“ je rekel eden izmed njih, „naj se skuha moja glava v svinjskem kotlu, ako ne bomo imeli opravka s kakim gospodom iz prav visokega plemstva.“

„Mesec svoje plače stavim, da je veliki profos!“ je zagodrnjal eden izmed dvanajstorce, mereč poveljnika z očmi.

pogajanja so bila brezuspešna. Vse je odvisno od kongresa premožarjev, ki je sklican za prihodnji tork. Ker bo moralo mnogo tovarn, vsled že sedaj navstale druginje premoga zapreti svoje kurilnice, je na stotisoče delavcem provizorično odpovedano. Cene premogu še vedno rastejo.

London, 24. febr. Včeraj je vojvoda Arthur Conaughtski, ki je kakor znano stric nemškega cesarja in angleškega kralja, padel na lovu na lisice s konja, ter se hudo pobil. Njegovo stanje je po mnenju zdravnikov opasno, ker je dobil notranje poškodbe.

Riga, 24. febr. Trije oddelki s kotli in strojni oddelek v tovarni „Phoenix“ so vpepeljeni od požara. Škoda že sedaj znaša več stotisoč mark.

Torreon, 24. febr. Število padlih revolucionarjev, ki so bili zašli v neko sotesko na nekem hribu pri San Pedru dne 19. t. m. znaša 52 mrtvih, vladne čete so pa imele samo 11 mrtvih. V boju je bilo ubitih tudi nekaj žen in otrok. Iz El Passa se poroča, da je prevzel vodstvo [revolucionarnih čet general Oroša, ki se je tudi proglasil za provizoričnega predsednika republike. Pričakuje se, da sedanji predsednik Madero v kratkem odstopi.

Razne vesti.

* **Penzionat za pse.** Neki poznavatelj pariškega življenja je ravnokar otvoril v Parizu pensionat za pse. V tem pensionatu se bodo vzgajali psi proti dobremu plačilu v vseh za pse potrebnih manirah. Tudi nekaj novega. Toda mislimo, da bi bilo človeški rod najprej potreba naučiti potrebnih manir.

* **Verski umori.** V državi Texas v Zjedinenih državah je bilo zadnje dni umorjenih 30 zamorcev. Zamorci so mnenja, da izhajajo ti umori od neke verske sekte.

* **Oproščen morilec.** V Novem Jičinu je stal te dni pred poroto 52 letni dninar Ivan Muzny, ki je umoril svojega zeta na Silvestrov večer. Porotniki so, uvažujoč njegovo pijanost, enoglasno zanikali vprašanje glede krivde uboja, nakar je bil Muzny oproščen in izpuščen na svobodo.

* **Prav ima.** V sredo popoldne so tesarskega pomočnika Voigta na Dunaju, ki je bil radi umora neke brezposelne služkinje obsojen na smrt, obvestili, da ga je cesar pomilostil, in da mu je sodišče vsled tega spremeni kazni v došmrtno ječo. Ko je Voigt to slišal, je zakričal: „To je skrajno krivično. Jaz bi bil veliko bolj vesel, ako bi me obesili.“

* **Ruski roparji.** V vasi Rawicz na Poljskem so ruski razbojniki udrlji v hišo nekega posestnika, razparali njegovi ženi trebuh in zahtevala od nje denar. Ker ga ni hoteli dati, so jo ubili in preiskali vso hišo. V podstrešju so našli posestnika in njegovo hčerko in še ta dva umorili. — Policija je razbojnike že aretirala.

* **Smrt vojvode Tarentskega.** Kakor se poroča iz Pariza je te dni umrl za operacijo Napoleon Louis Aleksander Fergus Macdonald, tretji vojvoda Tarentski. — Z njegovo smrtjo je zginil zopet eden izmed francoskih vojvodskih rodov, ki je izhajal iz maršalov prvega cesarstva. Kajti ta ravnokar umrli tretji vojvoda Tarentski je bil vnuk slavnega francoskega maršala Macdonalda, ki je dobil maršatsko palico in vojvodski naslov od Napoleona I. po bitki pri Wagramu leta 1809. Maršal Macdonald je bil irskega rodu in eden izmed najbolj hrabrih Napoleonovih podpoveljnikov. Bil je trikrat oženjen, a je zapustil samo enega otroka in sicer Aleksandra Charlesa Macdonalda, drugega vojvodo Tarentskega, senatorja in komornika Napoleona II. Ta je imel zopet samo enega otroka, tretjega vojvodo Tarentskega, ki se je že pred 11 leti ločil od svoje žene Luce Delegorque, s katero ni imel nobenega otroka. Z njim je sedaj izumrl moški rod Tarentskih vojvod.

* **Rikard Andree.** Slavnoznani geograf Rikard Andree, ki je izdal veliki atlant, je na potu iz Monakovega v Nürnberg v starosti 77 let umrl. Dr. Rikard Andree je bil rojen dne 26. februarja 1835. v Braunschweigu. Njegov oče je bil geograf in pisatelj Karl Andree. Rikard Andree je študiral najprej v Lipskem naravoslovje, nakar je odšel na Češko, kjer se je živahno vdeleževal narodnostnih bojev med Čehi in Nemci. Iz te dobe izvira več njegovih del kakor: „Nacionalne razmere in jezikovna meja na Češkem“, „Lužiški Srbi“, in „Slovanske potovalne studije“. Pokojnik se je z vso vnemo posvetil geografiji in etnografiji in je napravil je veličanska potovanja. Svetovno slavo si je pridobil ravno s svojim velikim atlantom. Od leta 1903. je živel v Monakovem na Bavarskem. Bil je dvakrat poročen. Leta. 1902. je dobil profesor-ki naslov.

* **Nesreča.** V Barbarigi pri Polju je padel topničar Franc Belej iz nekega visokega obzidja in si razbil glavo. Umril je dve uri po nesreči. Dosedaj še ni znano, ali je bil izvršen samomor, ali pa se je zgodila nesreča.

Oklic

na vse one, ki znajo ceniti važnost tujskega prometa v gospodarskem oziru, posebno posestnikom delnic hotelske družbe „Triglav“ v Ljubljani.

Hotelska delniška družba „Triglav“ se je ustanovila z namenom, da se z ozirom na pomnoženi tujski promet v Bohinju udeleži slovenski kapital in obvaruje obenem narodno posest. — V oklicu pripravljene odbora se je za enkrat stavil v proračun kapital 300.000 K, a podpisalo se je 100.000 K, da se omogoči ustanovitev družbe, ker je bila prilika dana kupiti lepo posestvo v Bohinjski Bistrici, in pa obsežni stavbni svet ob jezeru. — Samo ob sebi je umevno, da je bilo že od početka izključeno izhajati s tem kapitalom in se je že mislilo na ponovno izdajo delnic. Posestvo v Bohinjski Bistrici obstoji iz treh lepih dvonadstropnih hiš, gospodarskim poslopjem in 10.000 m² lepega vrta. Bolj ugodne lege in pa pripravni prostorov se ni moglo misliti, kajti vse posestvo je arondirano, izvrstno kanalizirano in z vodovodom od vseh nadstropij preskrbljeno. Torej so bili vsi pogoji dani za hotelsko podjetje z ozirom na vedno bolj naraščajoči zimski šport v Bohinju. Svet ob jezeru v najlepši legi pripraven za kopališče, stavbe in podjetja, je bil na prodaj, in si je družba z nakupom zagotovila 40.000m² sveta. Znano je, da svet vedno bolj raste v ceni, in če se sedaj naredi ceste, ker je parcelacijski načrt od c. kr. deželne vlade odobren, bo imel ta svet za narodno-gospodarski razvoj veliko vrednost in cena bo sigurno poskočila. Samo ta svet utegne zadobiti ceno do 200.000 K in še čez. Družba je hotel v Bohinjski Bistrici popolnoma popravila in lepo opremila, da so vse sobe in pa gostilna popolnoma urejene. Vse to je stalo z ustanovnimi stroški, interkalarnimi in naraslimi obrestmi, popravilo, nakup sveta, inventarjem, s prenosnimi pristojbami dosežaj 280.000 K. Stotisoč je dolga pri mestni hranilnici ljubljanski, 80.000 pri kreditni banki v Ljubljani in 100.000 je delniškega kapitala. Umevno je, da ni mogoče pri tako malem delniškem kapitalu izhajati, ker so obresti za posojilo visoke, najemnik pa ne more toliko od začetka plačevati; on mora se poprej udomačiti, in z leti raste potem tudi najemnina.

Občni zbor je sklenil z oziroma na ta dejstva izdati drugo emisijo delnic v znesku 100.000 K, da se vsaj deloma odplača dolg in zmanjšajo obresti. Država je dala podporo leta 1911 v znesku 6000 K, in bo gotovo tudi v prihodnje tembolj podpirala to podjetje ki je v ozki zvezi s tujskim prometom v Bohinju, ako bi videla, da se delničarji in prijatelji gospodarskega razvoja za to podjetje denarno zanimajo. Ako se tedaj izda v najkrajšem času II. emisija, je mogoče podjetje vzdrževati, če ne, bo morala družba likvidirati. Če se tedaj odplača dolg pri kreditni banki v znesku 80.000 K, odpade občutno obrestno breme. Obresti pri mestni hranilnici bi se pa pokrivala iz državne subvencije. Najemnina, ki ne sme biti od pričetka visoka, služila bo v pokritje davka, poprav in režije. Preostajalo bo pa še nekaj in to bi bil rezervni fond za slučajnosti.

Delničarji kot lastniki tega posestva rešijo ne le slovensko posest, obvarujejo tudi svoj investirani kapital. V teku časa se odproda svet ob jezeru, odplača dolg pri mestni hranilnici, kjer se tudi dolg amortizuje, tako da je pričakovati v teku nekaj let bremeu prosto posestvo, posebno če se eno ali drugo poslopje odproda. Ako se pa emisija ne pokriva, ni mogoče v sedanjih razmerah pokrivate obresti in likvidacija je neizogobna, kar bi bilo v škodo delničarjem in pa eminentno narodno-gospodarskemu pomenu družbe, ker narodno delo obstoji in prvi vrsti v tem, da je narod tam lastnih na svoji zemlji, ne pa — tujec. Vsako podjetje je od pričetka pasivno, in šele polagoma se pokaže ugodni uspeh. Če dobi tujec to lepo posestvo, popolnoma urejeno, s svoje roke, bo gotovo uspeval, ker ga bo podpiral kapital, in se mu ne bo treba boriti z eksistenčnim vprašanjem. Pri delniških družbah mora le skupna moč roditi uspehe, in je treba pri

gospodarskih podjetjih vstrajnosti. Investirana svota ni izgubljena, če se vstraja, a takoj plačevati visoke obresti, ni mogoče, zaradi tega se moramo iznebiti dolga. Tako krasnega posestva ne bo mogoče nikdar več dobiti, če ga enkrat damo iz rok. Kdor pristopi k družbi z eno delnico za 200 K, je solastnik tega posestva, katera bo v 5 do 10 letih gotovo petkrat toliko vredno. — Pojasnila daje ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njena podružnica v Trstu.

Hotelska delniška družba „Triglav“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Proda se čisto nova puška dvocevka, najmodernejši sistema za brezdimni smodnik in kopirni aparat za pisarja. — Več pove uprava „Jutra“ v Trstu.

Motorkolo-Puch 3 1/2 PH prodam za skrajno nizko ceno. — Janko Blaganje, Dole pri Litiji.

Trgovski sluga zanesljiv in vester se sprejme takoj v manufakturni trgovini. Več pove podružnica „Jutra“ v Ljubljani.

Stavbišče v Ljubljani v sredini mesta, na križišču dveh cest ležeče, kjer se lahko zida vila ali več nadstropna hiša se po ceni in ugodnimi pogoji prodaj. Kje pove uprav. „Jutra“ v Ljubljani.

Stara upeljana trgovina z jestvinami, petroljem itd. se odda v tržaški okolici. Čistega dobička čez K 200 mesečno. Glavnice treba najmanj K 4000. Resni reflektantje naj oddajo svoj naslov upravi „Jutra“ v Trstu pod „Narodnjak“.

Odda se mesečna soba 1. marca. — Kje pove podr. „Jutra“ v Ljubljani.

Hiša na periferiji Ljubljane je prodati za 24.000 K; denarja je treba samo par tisoč, drago v obrokli. — Vsled v estnega parcelacijskega načrta in ta hiša lepo bodočnost in je zelo pripravna za gostilno ali kako drugo obrt. — Poizve se v pisarni „Universal“, Ljubljana, Sodna ulica 4.

Inseratne akvizitorje, ki bi ob obem razpečevali „Adresar“ sprejme pisarna „Universal“ v Ljubljani, Sodna ulica 4.

Mlad učen trgovski sluga, išče službe v kaki trgovini na deželi. Gre tudi za kočijaža na dežel ali pa v mesto. — Ponudbe pod šifro „Sluga“ na upravništvo „Jutra“ Ljubljana.

Novo delavsko konsumno društvo „TRST“ pri sv. Jakobu ulica sv. Marka šte. 19.

Podpisani si šteje v dolžnost, naznaniti slav. občinstvu mesta in okolice posebno pa št. Jakobčano, da je v soboto to je 17. tega meseca odprlo svojo novo gostilno v hiši gosp. F. Fabjana ulica sv. Marka številka 19, kjer se vedno točijo črna istrska vina prve vrste, bela vipavska in Puntigarsko exportno pivo. — Vse po najnižjih cenah. Kuhinja bode vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Voditelj Hinko Kosič. Na mnogobrojno udeležbo vabi že danes. ODBOR.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut. Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Vekoslav Plesničar

TRST ulica Giulia 29 TRST
Trgovina z vsakovrstnim jestvinskim blagom, razpošilja blago v mestu franko na dom in na deželo po dogovoru. Postrežba točna in solidna. — Konkurenčne cene.

Odlikovana pekarna in slaščičarna

Vinko Skerk - Trst

Via Acquedotto št. 15. — Podruž.: Via Miramar št. 11
Trikrat na dan svež kruh.

Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, kroat in vse predmete za peči. Najfinejša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemna vina in likerji v steklen. Brezpl. postrežba na dom
Kruh in slaščice se izdeluje igieničkim električnim strojem

Priporoča se
FRAN KUKANJA
čevljar
Via Pierluigi da Palestrina 3. prt.
Obuvala vseh vrst za moške, ženske in otroke po nizki ceni.
Špecialiteta: Obuvala za bolne noge.
Popravila.

Delo solidno. Cene zmerne
Odlikovana čevljarnica
Fratelli Rauber
Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)
Zaloga ustrojenih kož.
Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specialiteta, potrebščin za sedlarje.

Tomaž Zadnik

trgovec in mesar
ima na razpolago v svoji mesnici na trgu S. Giovanni št. 6 v Trstu goveje, telečje in jančje meso prve vrste, po najnižjih cenah. — Priporoča se slav. občinstvu za obilno vdeležbo.

„JUTRO“ se prodaja v Trstu po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Becher, ulica Stadion,	Piasečka, trg S. Francesco 8,
Trevisan, ulica Fontana,	Bruna, ulica del Rivo,
Pipan, ulica Fabra,	Bubnič, ulica Sette Fontane,
Bevk, trg Goldoni,	Gramaticopulo, ul. Barriera,
Vovk, ulica Carducci,	Lavrenčič, Vojašnični trg
Sekovar, Vojašnični trg,	Benusi, Greta,
Hrast, Poštni trg,	Kichel, Rojan,
Može, ulica Miramar,	Bajc, ulica Geppa,
Magolo, Belvedere,	Luzzatto, ulica Acquedotto,
Geržina, Rojan,	Segulin, ulica Industria,
Raunacher, Campo Marzio,	Lug, ulica S. Lucia,
Bruni, SS. Martiri.	Zidar, Sv. M. Magdalena,
Ercigoj, ulica Massimiliana,	Cechini, ulica dell' Istria,
Rončelj, ulica S. Marco,	

Svoji k svojim!

Največja edina slovenska tvrdka

Križmančič & Breščak

ulica Nuova 87 — TRST — ulica Nuova 87
priporoča slavnemu občinstvu

svojo ogromno zalogo manufakt. blaga

Najzmernejše cene. Točna postrežba. — Prevzame se delo po naročbi. Stvari, ki ne ugajajo se zamenjajo takoj. — Angleško volneno blago za ženske obleke, alpagan in različne stofe za bluze in vsakovrstne tkanine volnene v največjem izboru. Perkali, zebrji, panama, satin, oksford in najrazličnejše bombažasto blago. Vsakovrstno telesno, namizno in posteljno perilo. Blago za moške obleke: volneno in bombažasto. — Odeje bombažne in volnene, pogrnjala za postelje, zavese, preproge, volna in žlma.

Vsaka drobnarija za šivilje in krojače.

Svoji k svojim!

Vzerci gratis in franko!

Vzerci gratis in franko!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. * * *

Popolnoma varno naložen denar. * * *

Rezervni zaklad: K 700.000. * * *

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Čitajte in strmite!

600 kosov, med njimi v ognju pozlačena ura
za 4 K 20 vin.

Krasna v ognju pozlačena, fina anker rem. ura s pozlačeno ploščo s številkami in 36 urnim dobrim idočim orodjem s triletno garancijo. Krasna kravatna igla z samili briljantom, v ognju pozlačen prstan si gospode ali dame, krasen collier z 150 orientalskih biserov, najmodernejši ženski nakit, krasno gumbi za manšete, ovratnike in prsa, 3% double zlato; 6 kosov pravih platnenih robcev, krasno pisalno orodje iz niklja, krasno toaletno zrcalo v etuiju, lepo dišeče toaletno milo, vezan notes, 72 angleških pisarniških peres, 20 korespondenčnih predmetov, ki so neobhodno potrebni za vsako družino. Vse skupaj, z zlato uro vred, ki je sama vredna toliko, stane samo 4 K 20 vin. Odpošilja se po poštnem povzetju po eksportni trgovini H. Spingarn. Krakov št. 328.

Pri naročilu dveh paketov dodam še lep žepni nož z dvema ojstrinama brezplačno. Pri vsakem nadaljnjem paketu še en nož.

Komur ne ugaja, se vrne nazaj in je torej vsak riziko izključen. (330)

Električne žepne svetiljke

po K. 1.50 in več, kakor tudi vse pritlikline tičočje se elektricitete, znanstveni in praktično vporabni aparati, Lupronove pile — slavnoznane za električno luč — ki se lahko porabijo v vsaki hiši in v vsaki družini v spalnicah, kletih, temnih hodnikih itd.

Vse to je sl. občinstvu na razpolago v dobro opremljeni trgovini Anton Scacoz — Trst, Corso 26 — telefon št. 2496.

RESTAVRACIJA

'AURORA'

Trst, ul. Carducci 13

Dobroznano tamburaško društvo
JAVOR

(prvikrat v Trstu)

koncertira vsak večer od 7.
* * * do polnoči. * * *
— Izbran glasbeni program. —
Tamburanje in petje nar. pesmi.

KONCERT

začenja vsak večer ob 7. uri,
traja do 12. ure.

Vstop prost. Vstop prost.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Josip Domines.

ALOJZIJ POVH

slovenski urar

Trst — Via del Rivo 26.

Dveletno jamstvo, popra
vila, obisk na dom, zlato,
dragulji po niski ceni.

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblek

Velika izbira letnih in zimskih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijaliteta v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. — Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ul. S. Giovanni št. 16, I. nadst., zraven „Buffet Automatico“ Tel. 251, Rim. II.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.

Državni kolodvor.

Blaž, Dunajska cesta.

Sever, Krakovski nasip.

Pichler, Kongresni trg.

Češark, Šelenburgova ulica.

Dolenec, Prešernova ulica.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Mrzlikar, Sodna ulica.

Šubic, Miklošičeva cesta.

Župančič, Kolodvorska ulica.

Pirnat, Kolodvorska ulica.

Šenk, Resljeva cesta.

Kotnik, Šiška.

Tivoli, na želez. prel. pri Nar. domu.

Košir, Hilšjerjeva ulica.

Stiene, Valvazorjev trg.

Sušnik, Rimska cesta.

Ušeničnik, Židovska ulica.

Kleinstejn, Jurčičev trg.

Križaj, Sp. Šiška.

Wisiak, Gosposka ulica.

Kustrin, Breg.

Tenente, Gradaška ulica.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

Sitar, Florjanska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Nagodè, Mestni trg.

Kanc, Sv. Petra cesta.

Treo, Sv. Petra cesta.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Podboj, Sv. Petra cesta.

Elsner, Kopitarjeva ulica.

Bizjak, Bohoričeva ulica.

Remžgar, Zelena jama.

Svetek, Zaloška cesta.

Jamšek, Tržaška cesta.

Štravs, Škofja ulica.

Likar, Glince,

Strkovič, Dunajska cesta.

Klančnik, Tržaška cesta.

Tulach, Dolenjska cesta.

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani — Podružnica v Gorli, Celoveu, Sarajevu Splitu in Celju.

Delniška glavnica K. 8.000.000.

Rezervni zaklad K. 800.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. — — — Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi 4 1/2 %

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

Osrednja Banka českých hranilnic Piazza Ponterosso 2

Podružnica v Trstu

Obrestuje vloge:

4 1/4 %

4 1/2 %

4 3/4 %

4 5/8 %

povračno obrestovanje

na knjižice na računu in fixne vloge premijne vloge

Vse bančne transakcije.

Uradne ure od 9-12, 2-5.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana Mestni trg. št. 5 — Ljubljana Mestni trg št. 5

priporoča svojo popolnoma na novo sortirano zalogo spomladanskih oblek za gospode in dečke, ter obleke za otroke.

Velikanska izbira najnovejše konfekcije za dame in deklice, ter berlinskih in pariških modelov. Cene priznane nizke.

Vsi Slovenci v dobroznano slovensko trgovino Ferd. Dobašek - Trst ulica Giosuè Carducci II.

Usojam si naznaniti, da sem zaradi prošle sezone cene vsemu zimskemu blagu močno znižal. V kratkem dospje za novo sezono pomlad in poletje elikanska izbira narejenih oblek za moške, dečke in otroke, najnovejšega kroja in po najmodernejših vzorcih.

Dalje bogata zaloga površnikov, hlač, jopičev, telovnikov, jopic, spodnjih hlač, nogovic, ovratnikov, zapestnic, kravat, čepic, dežnikov in drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Specijaliteta za delavce, hlače srajce in monture modre. — Zaradi cen že splošno znan najkonvenijentnejši v celem mestu.

Zgotavljajo se moške obleke po ceni. 2000 vzorcev števov domačih in inozemskih. — Vsaki dan novi dohodi blaga.